

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoludne ter stane z izrednimi prilogami za »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h. ali gl. 6-00
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naravnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah če pisano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za oblike in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoludne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-00.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu Jella Caserna.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Den iz mrtvila!

I.

V naši deželi bi moralo vladati prav živahno politično in prosvetno delovanje. Tla za to so ugodna. Naše ljudstvo je ukaželjno, in če se napove kje kak shod, tedaj vse hiti na shod, vse hoče slišati govornike, da potem doma na vasi razpravljajo o slišanem na dolgo in široko. Ali namesto da bi mogli beležiti shod za shodom, pouk za poukom, namesto da bi mogli poročati, kako na rodovitna tla med ljudstvom pada živa beseda, moramo beležiti — mrtvilo!

Nekam čudno mrtvilo je nastalo na Goriškem. In baš v sedanjih časih, ko gre za tako važne reči, kakor je n. pr. volilna reforma. Tako mrtvilo je jako nečastno za nas pa tudi škodljivo. Kdo pa se bo brigal za onega, ki spi pri zerečih dnevnih vprašanjih, kdo ga bo upošteval, če se ne gane sam, ko gre za njega vitalne interese?

Slovenci na Goriškem smo že veliko pretrpeli — ali trpeli bomo vedno bolj, ako se ne zganemo prav krepko, ako ne planemo kvišku na dan iz usodepolnega mrtvila, ki je zavladovalo med nami. Kdor badi, tega je bodočnost, kdor dela politično, sme računati na lepe uspehe. Ako se zganejo svobodomiselnih življi v deželi tako, kakor gre, potem bomo vse drugače upoštevani kot smo sedaj. V to svrhu pa treba stalnega političnega in prosvetnega delovanja.

Ni zadosti, da pišejo časnikarji politične članke, da se obvešča ljudstvo potom časnikov o vseh važnih političnih dogodkih, da se daje nasvete itd., to ni zadosti; treba je združiti to z živo besedo med ljudstvom samim, potem je delo popolno. Prvo se pri nas godi — drugega pa ni.

Imamo može, ki bi lahko posvetili svoje delovanje v omenjeno svrhu, imamo dosti inteligentnega naraščaja, ki ima dokaj sposobnosti za politično delovanje in delovanje na prosvetnem polju, ali kaj vidimo? Namesto živega dela — mrtvilo. Pač ne sme strašiti nikogar slab zgled, če kdo sredi političnih bojov vrže puško v koruzo ter zbeži, tudi se ne sme strašiti nikdo, kdor čuti v sebi voljo za tako delovanje, napadov v javnosti — to pač je bilo vedno in bo; kdor stopa na bojno polje politike, naj stopa prepričan, da dela za dobro stvar, to vodilo mu olahčuje delo in mu prinaša zadoščenja. Saj se vendar povsodi povdarja, da inteligenca, akademični izobraženci, so poklicani voditi narod — radi tega pač tudi moramo zahtevati uresničitev raznih resolucij, katere sklepajo akademiki, in praktične izvedbe vsega onega, o čemur teoretično tako lepo razpravljajo!

Goriška dežela nujno potrebuje označenega dela, drugače bodo letala mimo nas premalo uvažovana vprašanja, za katera se drugi narodi najživeje zanimajo in iz katerih črpajo korist zase na škodo onim, katere mori mōra mrtvila!

Le pogledimo! Volilna reforma je vendar tako važna reč, da bi se moralo nje dalekosežni pomen najpodrobneje in pogosto premotrivati z živo besedo med ljudstvom — ali razložila sta pomen le oba naša napredna lista. Sicer je res, da je že po tem podan dober pouk, ali z živo besedo bi se popolnilo še marsikaj. Živa beseda popolnjuje zapisano, in če je v črko ulitega še toliko življenja, črka ostane le črka, živa beseda pa učinkuje kar naravnost in hkratu na veliko množico. — O razdružitvi zakona bi se dalo jako poljudno predavati, čulo se je le nekaj v Cerknem, drugodi so lagali po cerkvah, da se je kadilo. Edina pojasnila so bila v listih. Tako imajo reakcijs-

narci lahko polje za poneumnevanje ljudstva, tako lahko nabirajo na tisoče podpisov za vsako neumnost, in tako se ni čuditi, če dere ljudstvo v vedno večjih trumah s težko odtégnjenimi krajcarji na božje poti.

Med tistimi, ki bi morali delati, ki so takorekoč poklicani za politično in prosvetno delo, pa je, žal, le preveč takih, ki so se udali indiferentizmu ter brezsmiselnemu zabavljanju po kavarnah in gostilnah.

Socijalizem na Angleškem in pri nas.

Prvi dan majnika preide v Londonu neopažen od največjega dela občinstva. Nobena delavnica ni zaprta, noben urad ne ustavi dela, vse prodajalnice so odprte. Po cestah se vidi kak voz z malo zelenjem ali kako rožo na komatu upreženega konja. To je skoro vse. Le popoldne okoli 2. ure gre okoli 1000 delavcev in dekavk v Hyde Park, kjer so kratka zborovanja, na katerih se sprejmejo jednake resolucije. Potem je konec. To delavstvo pa tvorijo po večini tuji delavci: iz Rusije, Nemčije, Francije, Italije, Španije. Kje pa so angleške delavske legije? Kje so člani slovečih Trade Unions? Kje poslanci-delavci? Vse je pri delu!

Socijalizem je na Angleškem velika moč. To so pokazale zlasti zadnje politične volite. Ali vse stremljenje, ves nastop, vse delo socijalistične stranke na Angleškem se jako razlikuje od socijalizma na kontinentu. Edina organizacija Social Democratic Federation, ki je hotela gojiti Marxizem, je ostala na cedilu.

Velikanska delavska masa angleška, ki je resnično socijalistična, nima nikake simpatije do internacionalizma, ni revolucionarska, ni dogmatična ter se briga le za resnične cilje socijalizma. Seveda se bori ta masa dan na dan za

svoje cilje, ali preračunjeno, hladno, previdno, povsem drugače od socijalistov na kontinentu.

V umevanje tega moramo povedati, da so se angleški delavski sloji prvi organizovali. Ta organizacija pa je bila tipična, nacionalna, skozi in skozi angleška, in vse svoje moči je takoj posvetila delu za gospodarsko in socijalno izboljšanje delavskih slojev. Prav to je bilo najbrže uzrok, da je bilo delavsko gibanje od drugih slojev človeške družbe sprejeto s simpatijo ter da se je pustilo temu gibanju prosto razvijanje, še toliko bolj, ker ni bilo nič mešano, marveč je bilo v celi konstituciji le delavska.

Na takih temeljih se je razvil socijalizem na Angleškem v velikansko moč, katera pač pa ni samo delavska, ampak tudi angleška. Angleški socijalist je odkrit boritelj za dosegljive namene socijalizma, ob jednem pa zaveden Anglež.

Kako pa je pri nas? Naj se legovori kolikor se hoče o internacionalizmu, resnica ostane ta, da se pri nas v Avstriji vrši v okvirju socializma tudi nacionalna borba. Nemci in Lahi so v naši državi dva privilegovana naroda. To se pozna celo na socijalističnem polju, kjer hočejo imeti nemške in laške organizacije slovanske delavce pod sabo. Prvi, ki so se, ali šele pred kratkim, kolikortoliko otrsli nemškega upliva, so zavedni češki delavci. Kdaj pridejo drugi za njimi? Le prepogosto vidimo tuje organizacije, kako izrabljajo slovanske delavce za štafažo. Vse je začrtano po njihovo, število in uspeh dajo pa Slovani.

Počasi morda pridejo vendar do tega spoznanja, da je edino prav, ako se vzame v program tudi narodno idejo. Je tako, da nemški in laški socijalist tudi ni v resnici nič kaj unet za internacionalizem, marveč je zaveden, včasih celo fanatičen narodnjak. Internacionalizem povdarjajo le v slepilo,

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Grof je bil zelo radoveden, s katerim in s kako mnogoštevilnim sovražnikom mu bode opraviti.

Okno, od katerega se je čulo skrbanje, je ležalo baš nasproti vrat, skozi katera je gledal grof v kabinet. Nepremično je zrl v to okno in opazil senco; jedno steklo je bilo neprozorno, kakor da je od zunaj prilepljen nanj kos papirja. Nato se steklo naenkrat zlomi, toda ne pade na tla. Pokaže se roka, iščoč zapaha, nato se okno odpre, in v sobo stopi mož. Bil je sam.

»Predrzo človeče,« zamrmra grof.

Naenkrat začuti, da se Alijeva roka lahko dotakne njegove rame. Obrne se, in Ali mu pokaže z roko okno, vodeče na cesto.

Monte Cristo, ki je poznal izvanredno finost čutov tega zvestega sluga, stopi k oknu. Skrit za zaveso, pregleda lahko celo cesto, ne da bi ga bilo mogoče opaziti. Ta opazi drugega moža, ki je stopil na obcestni kamen, menda zato, da bi boljše videl, kaj se godi v hiši.

»Prav,« si misli, »dva sta torej; jeden dela, drugi straži.«

Nato da Aliju znamenje, naj moža na cesti ne izgubi iz očíj, in se vrne na svoje mesto.

Mož se orientira na ta način, da stopa po sobi z iztegnjenimi rokami.

Končno se zazdi, da je zadovoljen. Kabinet je imel dvojna vrata; mož oboja zapahne.

Ko se bliža vratom spalnice, si Monte Cristo misli, da vstopi, in drži pištoli pripravljeni. Toda motil se je; le zapah zaškriplje v bakrovih obročih. To je bila zgolj previdnost. Nočni obiskovalec, ki ni vedel, da je grof za ta slučaj ukrenil pri vratih vse potrebno, je menil, da je čisto na varnem.

Mož potegne iz žepa nekaj predmetov, ki jih grof ne more razločevati, jih položi na mizo, se približa sekretarju, ga otipava, in zdi se, da se zelo začudi, ko ne najde v njem ključa.

Toda to je bil previden mož, ki je mislil in se pripravil na vse. Kmalu začuje grof, kako zazveni železo ob železo, kar provzroči zvezek različnih ključev, kakoršne nosijo navadno s seboj ključarji, če imajo odpreti kako ključavnico.

»Ah,« zamrmra Monte Cristo s smehljajem varanega upanja, »to je samo tat.«

Toda mož v temi ne more najti zaželjenega orodja. Vrne se k mizici, na kateri so ležale njegove stvari, pritisne na pero, in blesta, a vendar precej močna luč razlije svoj sij tako, da je mogoče spoznati roke in obraz tatu.

»Za Boga,« pravi Monte Cristo presenečen in stopi korak nazaj, »to je.«

Ali dvigne svojo sekiro.

»Ne gani se,« pravi njegov gospod, »in pusti orožje pri miru, kajti več ga ne potrebujeva.«

Nato še bolj tiho pristavi nekaj besed, kajti tat je slišal prvi vsklik presenečenja, ki se je izvil grofu, ter stal zdaj v sobi trepetaje in napanjaje svoja ušesa.

Ali se previdno dvigne, se splazi po prstih do alkovna in vzame iz njega črno obleko z velikim okroglim klobukom. Grof odloži med tem svojo vrhnjo obleko, odpne telovnik, in

v trepetajočem mesečnem svitu se prikaže pod njegovo srjaco jedna onih dveh jeklenih tunik, katerih poslednjo je nosil na Francoskem kjer se niso bali bodal, morda Ludovik XVI., ki je vedno trepetal pred nožem, namerjenim na njegove prsi, a je moral vendar umreti pod udarcem sekire.

Ta tunika kmalu izgine pod dolgo duhovniško obleko, in lepi grofovi lasje se izgube pod tonzuro. Klobuk na glavi izspreni Monte Crista v popolnega abbéja.

Tat, ki ničesar več ne sliši, prične med tem zopet nadaljevati svoje delo, in že je popuščala ključavnica pred njegovim ponarejenim ključem.

»Prav,« zamrmra grof, misle na skrivnost ključavnice, ki je bila tatu neznana, »prav, to te za nekaj minut zadrži.«

In nato stopi k oknu.

Mož na cesti je stopil s kamna ter hodil po cesti gori in doli. Zdelo se je, da pazi mesto na one, ki bi lahko prišli z Elizejskih Polj ali iz predmestja Saint-Honoré, samo na to, kaj se godi v hiši.

Monte Cristo se udari po čelu, in na pol odprtih ustnicah mu zaigra tih smehljaj.

Nato se približa Aliju in pravi tiho:

»Ostani skrit tukaj v temi, in naj se pripeti karkoli, naj nastane kakoršenkoli hrup, ne prikaži se, dokler te ne pokličem imenoma.«

Ali se pokloni v znamenje, da je razumel.

Nato grof vzame svečo, jo prižge in baš v hipu, ko se tat najmarljivejše ukvarja s ključavnico, vstopi tiho v kabinet, drže svečo tako, da razsvetljuje njen sij njegov celi obraz.

Vrata so se odprla tako tiho, da jih tat ni slišal. Toda z velikim začudenjem zapazi, da je soba naenkrat postala svitla.

ki naj kaj nese. Kaj preostaje torej slovenskemu delavcu? Potreba pametne, trezno računajoče delavske organizacije, ki pa naj ne bo tako tuje barvana, kakoršno vidimo socialno-demokratsko doslej, marveč čisto narodno. Ne odtujevati se, ampak pridruževati se po potrebi drugim slojem naroda, kateremu pripadajo — to je prava pot sporazumevanja; seveda pri tem ostane delavska organizacija povsem samostojna moč. Ne izven naroda, ampak z njim!

Socializem na Angleškem se je popel po taki poti na visoko stopinjo veljave in moči v državi — zakaj bi se ne tudi drugodi? Po taki poti bi nastale samostalne organizacije po narodih, ki bi stale lahko v medsebojni zvezi. In taka zveza bi brez dvoma bolje držala nego sedaj, ko n. pr. nemška delavska soc. dem. organizacija smatra druge le za nekak privešek; prav radi tega se ločujejo od njih Čehi. Delavska samostojna organizacija, močna in trdna, narodna — to je po našem mnenju moč, ki se lahko lepo razvije tudi v južnih slovanskih deželah v korist sebi in tem deželam.

DOPISI.

Ajdovščina. — (Planinski izlet.) — Izlet, katerega je priredila podružnica plan. društva z Goricami in Tržačani v nedeljo, je vspeh najsijajnejše. Plašilo nas je v soboto slabo vreme, da izlet odpade, ali nedeljsko jutro je bilo krasno in počasi smo se začeli zbirati na postaji. Med potjo na raznih postajah so se nam pridružili še drugi planinci, največ jih je pa vstopilo na Cesti, med drugimi tudi planinci z Dola. Ko smo dospeli v Dornberg, se je nebo nekoliko spremenilo, in bati se je bilo, da se vlije kratka ploha. Tam so se nam pridružili tudi nekateri Dornberžani, ter smo skupno odpravili proti Trstelju. Pot na Trstelj ni težka, le proti vrhu je nekoliko bolj težavna. Do 9. ure smo že dospeli na vrh. Krasen razgled se nam je nudil z vrha — skoro bi rekel neverjetno, le žal da je bilo nebo nekoliko oblačno. Pred nami je mirno ležalo jadransko morje, po katerem so plavali parniki, ladje in čolni, tako da smo jih natančno razločevali. Posebno lepo se vidi Gorico, tako da človek misli še en korak in smo v Gorici. Cela Vipavska dolina leži pred nami, v ozadju pa strmo gorovje z belim plaščem ogrnjeno. Od daleč smo zagledali Tržačane. Nekateri smo šli takoj naproti. Presrečen je bil sprejem obeh podružnic, posebno pa na vrhu, ko smo se združili vse tri podružnice skupaj. Lepo je bilo gledati, kako so si bratsko delili med seboj jedila, razgovarjali, peli in zbijali šale kot bi bili že stari znanci. Opoldne smo se vrnili v Dornberg, kjer nas je pred vasjo čakalo društvo „Naprej“ na čelu z godbo. Tam nas je pozdravil v kratkem in jedernatem govoru g. Luznik v imenu društva „Naprej“ in

v imenu Dornberžanov, nakar se mu je zahvalil g. dr. Pretner, predsednik tržaške podružnice. Ob 2. uri je bil skupen obed pri g. Kerševanju, kateri nas je prav dobro postregel z dobrimi jedili in pijačami, zato ga tudi toplo priporočamo. Po obedu so nastopali razni pevski zbori, zunaj se je pa vrtila mladina, tudi raznih govovor ni manjkalo. Popoldne je prišlo še nekaj gospode iz Ajdovščine in Gorice in kolesarsko društvo iz Gorice. Ob 6. smo spremlili Tržačane in Goričane na postajo ter se pri srčno poslovili od obeh podružnic. Ob 8. uri smo tudi mi zapustili Dornberg ter se zopet vrnili v Ajdovščino. Vsa čast gre cenj. družini Bizjakovi, katera je podarila na vrhu planincev več steklenic riziinga, in predsedniku društva „Naprej“, kateri nam je na vrhu postregel z žganjem. Vsem ostane ta izlet dobro v spominu in edina želja vseh planincev je: večkrat se prirediti enake izlete.

Domače in razne novice.

Odsok Gorica Soške podružnice S. P. D. priredi v nedeljo izlet na Sv. Gendro.

Na Opčinah pri Trstu je umrl 76 letni Peter Sosič, nekdanji tamkajšnji župan.

Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov v Istri. — Voditelj ministerstva za uk in bogočastje je imenoval okrajnimi šolskimi nadzorniki v Istri za novo funkcijsko dobo: za slovanske šole: Ivana Bunca, učitelja na pripravnici v Kasivu za okraj Pazin, Poreč in Pulj; Ivana Uršiča, nadučitelja v Voloskem, za okraj Volosko; Henrika Dominko, učitelja v Kopru, za okraja Lošinj in Krk.

Učiteljskemu društvu za Trst in okolico, katero je imelo 6. t. m. svoj ustanovni zbor, je pristopilo okoli 70 udov. Društvo ima precej obširen delokrog, tako n. pr. tudi ustanavljanje ljudskih knjižnic po tržaški okolici. Predsednik društva je S. Ferluga.

Užitinar graja. — Znani užitinar v „Gorici“ je začel tudi grajati. Doslej je hvalil in govoril o velikanskih dobičkih, katere imata od užitnine dežela in država. Graja nekatere trde odredbe glede pobiranja užitnine. Možu, ki ni imel doslej nobene dobre besede za obrtnike, ki trpe vsled trdega načina pobiranja užitnine od strani finance, se ti obrtniki sedaj kar nakrat strašno smilijo; govori, da potreba odpraviti take trde odredbe — ali da bi res kedaj storil kak korak v odpravo teh trdih odredb, na to pač ni misliti. Saj poznamo velikega junaka! V „Gorici“ se širokousti, kadar treba na merodajnih mestih reči kako besedo, pa molči, kakor bi bil mutast. Saj je pisaril, da se lahko reši tudi učiteljsko vprašanje z velikimi preostanki iz dobičkov užitnine, ali rešili so to vprašanje z novimi davki! Junak je takrat molčal! Tako tudi ni misliti, da bi kaj storil sedaj v odpravo tistih trdih odredb. Financa res stiska obrtnike neusmiljeno in izstiskava iz njih denar, katerega poprej niso plačevali. To priznava sedaj celo veliki užitinar.

Pa ker je ta užitinar „kunšten“ gozpod, ve za sredstvo, po katerem bi nehale te

trde odredbe. Pravi, da če bi dobil pobiranje užitnine v svoje roke deželni odbor ter bi imel toliko dobička pri tem, kakor sedaj kaže, bi bil lahko in gotovo dovolil olajšave... ker pa teh olajšav ni, je kriva na tem — napredna stranka! Vidite ga zvitega tička! Če bi vzela deželni odbor v zakup užitnino, katero pobira sedaj erar, je prav verjetno, da bi postopal istotako strogo, kajti ni misliti, da odda erar pod kdo ve kako ngodnimi pogoji deželi pobiranje užitnine; ako bi tako deželni odbor dal olajšave, pa bi stal pred gotovostjo velike izgube! Torej kdaj smemo računati na te olajšave? Kadar dobi dežela pobiranje te užitnine? Če drugo leto ne bo več pobirala financa, pride do dražbe. Kdo vzame pobiranje? Dežela? V tem oziru moramo ponovno povedati, da je bila lani 22. nov. v Ljubljani dražba za državno užitnino na Kranjskem. Med ponudniki je bila tudi dežela. Ali dežela ni vzela zakupa, marveč zasebniki. So pač več ponudili, in dežela Kranjska ima britke skušnje z užitnino. Saj se je radi tega celo ustrelil njen voditelj užitninskega urada. Kaj bo delala vlada izjeme prav pri Gorisko-Gradiščanski? Tega ne vpražemo mi in tudi ne užitinar v „Gorici“. Ta užitinar je pač vedno velik fantast, pa najslabši matematik! Zvit pa je, in v svojih trditvah si je pripravil skrivna vrata, skozi katera lahko smukne na varno. Pravi, da bi deželni odbor dovolil te olajšave, bi imel toliko dobička pri tem, kakor sedaj kaže. Vidite ga! Če bi imel! Ha! Da bi ga imel, ni verjetno, kakor smo gori pokazali — torej so te obljube o olajšavah prazne, brez vsake trdne podlage. Na „če“ ne damo nič — ta „če“ pa kaže zopet jasno, kak nepoboljšljiv farbar je užitinar v „Gorici“!

Užitninski milijoni. — Včerajšnja „Gorica“ poroča, da je znašala užitnina na vino, mošt in meso ter davščina na pivo na Goriskem leta 1905. pol milijona kron več nego prejšnje leto, ko je pobiral vse to privatni zakupnik, ter da se ta povisek razdeli med državo, deželo in občinami. Država, dežela, občine! Kar dobi država — kaj imamo mi od tega? Kar dobi dežela — kaj imamo mi od tega? Uprava naše dežele je v laških rokah in Slovenci ne veljajo nič pri tej upravi, odkar so prišli klerikalci v njeno bližino. Lahki že porabijo tak denar za svoje potrebe. Torej od teh dveh stranij nimamo pričakovati nič. In občine? Počakajmo, da vidimo, koliko res dobije od tega poviseka. Želimo, da bi bilo res toliko, kolikor obljubuje „Gorica“ užitinar!! Pa ne da bo takrat, ko bo treba dati, zopet molčal!!

Poštna zveza med Gorico in Pevmo. — Pevma je lepa vas četrt ure od Gorice. Ali če pošleš pismo iz Gorice v Pevmo in hkratu drugo pismo iz Gorice na Dunaj, pa dobi naslovljenec na Dunaju pismo poprej kot oni v Pevmi. Poštna zveza s Podgoro je za Pevmo prenerodna, zato se občinarji že dvakrat prosili, naj se jim da potrebna zveza, ali prošnja je bila tudi že dvakrat zavrnjena. Pošta ima nalogo, širiti hitrost dostavljanja pošiljatev, in zagadel

bi storilo poštno ravnateljstvo v Trstu le prav, če bi ugodilo povsem opravičeni zahtevi občinarjev v Pevmi.

Vabilo k pristopu v „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“. — Ustrežaje sklepu in želji, izrečenima na zadnjem občnem zboru „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“, pošilja te dni društveni odbor svojega poverjenika do vseh slovanskih delodajalcev, gospodarjev in sploh tvrdk, katere imajo zavarovanju podvržene uslužbenke, z nabitralno polo v svrhu vpisovanja in pristopa k temu domačemu podpornemu društvu.

Razun k pristopu kot podporni člani, vabi podpisani odbor tudi goriske rojake drugih stanov brez razlike, da vstopijo v okrilje tega, za naš nadaljni razvoj velevažnega društva, bodisi kot podpiratelji ali bralničarji. Namen in pomen „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ je za goriske mestne Slovence v vsakem obziru velik, vsled česar goji podpisani odbor opravičeno nado, da se vsled pristopa novih članov naše vrste podvojijo, in da bode zamoglo društvo v bodoče izkazovati vedno lepših vspehov. — Odbor „Slov. bral. in podp. društva“.

V Št. Andrežu bo dne 20. t. m. velika slavnost — razvitje zastave tamkajšnjega pevskega in bralnega društva. Slavnost obeta biti jako lepa. Zastava se v kratkem razstavi v Gorici. Narejena je v Pragi.

Iz Pevme nam pišejo, da so položili na 2. dan majnika fantje „maj“ na vodnjak, ki pa ni učakal 24 ur. Neki surovež ga je snel doli s pomočjo nekega drugega moža ter ga prodal neki ženski za 4 vinarje, za katere si je kupil cigarete. To je storil mežnar v Pevmi! Ja, mežnarji so pač veliki gospodje po vaseh. Kaj mu ne znajo fantje povedati, kar mu gre.

Borilci v goriskem gledališču. — Za vse je na razpolago gorisko gledališče: za kinematografe, za „čarovniške“ umetnike, itd., sedaj nastopijo v tem gledališču celo borilci. Cirkus v gledališču! Nič se bomo čudili, če nastopi danes ali jutri tudi „facanapa“ v goriskem gledališču! Vse to je znamenito merilo, kako se nizko cenijo v Gorici med Lahki vrednost gledališča. Ko je pa prosilo zadnjič „Pevsko in glasbeno društvo“ za dovoljenje, da bi smele izvesti v gledališču divni oratorij „Stabat mater“ — so se pa stresli laški gospodje ter hitro rešili ulogo tako, da so odbili prošnjo. Seveda Bog ne daj, da bi se čula vzvišena skladba iz slovenskih grl v laškem gledališču! (Kakšne nemške „Künstlerje“ sprejemajo z odprtimi rokami.) To bi bila nesreča za Gorico! Najmanj potres bi nastal in na Rafutu bi se odprlo žrelo, ki bi sulo ogenj in žveplo na „laško“ Gorico!!

Svilorejci, pozor! — Opozarjamo na inse-rat g. optika Primožiča glede toplomerov, ki so neobhodno potrebni ob času svilodov. Gosp. Primožič je izurjen, dober optik, ki ima vedno le dobro blago na razpolago. Svilorejci, poslužujte se pri domačinu Primožiču!

Iz Podgore nam poročajo, da se je goriski „Corriere“ jako zmotil, ko je obdolžil kurata

(Dalje v prilogi.)

Okrene se.
„Ej, dober večer, ljubi gospod Caderousse,“ pravi Monte Cristo. „Ej, vruga, kaj vas je privedlo ob tej uri na ta kraj?“
„Abbé Busoni!“ vsklikne Caderousse.
In ne vede, na kakšen način je mogla ta prikazen priti do njega, spusti zvezek ponarejenih ključev na tla in ostane nepremičen, kakor da ga je zadela strela.
Grof stopi med Caderoussea in okno ter zapre na ta način tatu vsak izhod.
„Abbé Busoni!“ ponovi Caderousse, zroč vanj ves prestrašen.
„No,“ pravi Monte Cristo, „no da, abbé Busoni, in sicer zelo vesel, da ga še poznate, moj ljubi. To kaže dober spomin, kajti če se ne motim, je zdaj že deset let, odkar se nisva videla.“
Pri tej mirni, mogočni ironiji se ubogemu Caderousseu prične v glavi vrteti.
„Abbé, abbé!“ zajecija, dotim njegovi zobje klopočejo, in nehote sklene roke.
„Namenila sva se pač, da okradeva grofa Monte Crista, ali ni res?“ vpraša preoblečeni abbé.
„Gospod abbé,“ jeclja Caderousse in zastoj poskuša priti do okna, „ne vem... prosim vas, verujte mi... prisegam vam...“
„Ulomljena šipa,“ pravi grof, „slepa svetilka, zvezek ponarejenih ključev, na pol odprt sekretar: mislim, da sva na ta način dovolj jasna.“
Caderousse bi se bil rad zadavil s svojo ovratnico. Poskušal je najti kot, v katerega bi se skril, luknjo, skozi katero bi lahko izginil.
„Ah, vidim, da ste še vedno isti, gospod morilec,“ pravi grof.
„Gospod abbé, če veste vse, vam tudi ni neznanó, da je Carconte zakrivila več, in to je uvidela tudi sodnijska oblast, ki ne je obsodila samo na galeje.“

„Torej ste svojo kazen prebili, ko vas vidim tukaj v najlepšem položaju, ki vas spravi zopet tja?“
„Ne, gospod abbé, nekdo me je oprostil.“
„Ta nekdo je izkazal človeški družbi krasno uslugo.“
„Ah,“ pravi Caderousse, „obljubil sem...“
„Torej slab povratek... To vas spravi na trg Grève. Tem slabše, tem slabše, diavolo, kakor pravijo otroci sveta v moji domovini.“
„Gospod abbé, slediti moram nepremagljivi moči...“
„To pravijo vsi zločinci.“
„Sila...“
„Ah, kaj to! Sila lahko prisili človeka, da gre beračit ali ukrade peku kos kruha, toda ne, da ulomi sekretar v hiši, o kateri misli, da v nji ni ljudij. In ko ti je prinesel dragotinar Joannés štirideset tisoč frankov za demant, ki si ga dobil od mene, in si ga umoril, da bi imel denar in demant, ali se je zgodilo to tudi v sili?“
„Odpuščenje, gospod abbé!“ pravi Caderousse. „Enkrat ste me že rešili, o, rešite me še drugič. Sami ste,“ pravi, sklepaje roke. „Ali pa morda že čakajo orožniki, pripravljeni, da me pograbbijo?“
„Čisto sam sem,“ odvrne abbé, „in še enkrat bom imel s teboj usmiljenje, da te izpustim kljub nevarnosti, da moja slabost provzroči novo nevarnost, toda pod pogojem, da mi priznaš čisto resnico.“
„Ah, gospod abbé,“ vsklikne Caderousse in stopi Monte Cristu bližje, „pač lahko rečem, da ste vi moj rešitelj.“
„Ti trdiš, da si bil z galej oproščen?“
„Da, kakor gotovo se imenujem Caderousse, gospod abbé.“
„In kdo te je oprostil?“
„Neki Anglež.“
„Njegovo ime?“
„Lord Wilmore.“
„Poznam ga, in torej se lahko natančno prepričam, če govoriš resnico.“

„Čisto resnico govorim, gospod abbé.“
„Ta Anglež je bil torej tvoj pokrovitelj?“
„Ne moj, ampak pokrovitelj mladega Korza, ki je bil moj tovariš.“
„In ta se je imenoval?“
„Benedetto.“
„To je krstno ime.“
„Drugega ni imel, kajti bil je najdenček.“
„In on je ubežal s teboj vred?“
„Da.“
„Na kakšen način?“
„Delala sva v Saint-Mandrierju pri Toulonu; ali poznate Saint-Mandrier?“
„Da.“
„Torej opoludne, ko je vse spalo...“
„Kaznjenci, ki opoldne počivajo! Naj še kdo pomiluje te vesele brate!“ vsklikne abbé.
„Vraga,“ pravi Caderousse, „človek ne more vedno delati, saj ni pes.“
„Sreča za pse,“ pravi Monte Cristo.
„Ko so drugi spali, sva se midva oddaljila, vporabila pilo, ki nama jo je dal lord Wilmore, in se rešila s plavanjem.“
„In kaj se je zgodilo z Benedetto?“
„Ne vem.“
„To ni res.“
„Ne, to je res, v Hyeresu sva se ločila.“
In Caderousse stopi nekaj korakov proti abbéju, ki ostane hladen, nepremičen in poizvedujoč, na svojem mestu.
„Lazeš,“ pravi nato z neomahljivim mirom.
„Gospod! Ta človek je še vedno tvoj prijatelj, da, morda tvoj sokrivec.“
„O gospod abbé...“
„Kakš si živel izza svojega bega iz Toulona? Odgovori.“
„Kakor je pač šlo.“
„Lazeš!“ pravi abbé tretjič razuneto.

Goloba, da je dal razobestiti na zvoniku za praznik sv. Gotarda slovenske trobojnice. Trobojnice je dal županstvo, in je storilo prav. Če se pa kak laški privadranec iz Italije spodtika nad slovensko zastavo, za to se Podgorci malo menijo. Kar je tam Lahov, so tuji podaniki, če je pa vmes kak Bric, ki mu dopade biti Lah, pa naj ga bo sram! Lah v Podgori naj bodo lepo in mirni in zadovoljni, da smejo živeti na slovenski zemlji, in „Corriere“ naj nikar ne hujska, ker sicer utegne dobiti za služeno plačilo. Slovenska trobojnica v Podgori nikogar ne žali, kdor je pravi Podgorec, za druge se pa ne menimo. „Corriere“ povemo še, da kraja Piedimonte ne poznamo, naša Podgora je le Podgora!

V Kobaru je umrla gospa Terezija Kranjec, po domače Flajsovka, iz znane rodbine, ki je nasledovala na posestvu Pagliaruzzijevem (Kričan). — Edini sin je gospod Ivan Kranjec, višji računar Mayerjevih posestev v Ljubnu. — N. p. v m.!

Poveljnik 3. voja Succovaty je dospel včeraj v Gorico. Davi je odšla cela garnizija proti Doberdolu; vrne se okoli 5. pop.

Pristojnost v gorisko mestno občino. — Od zadnjih 42 ulog za pristojnost v gorisko občino so jih odbili na magistratu 41, sprejeli so le nekega Falzarija iz Marjana, in grofu S. Mels-Collaredu so obljubili pristojnost, če zadobi avstrijsko podaništvo. — S Slovenci postopajo pri oddaji pristojnosti jako krivično, istoč najmanjši spodtikljaj; če ga ni, ga pa včasih kaj hitro najdejo. — Prav bi bilo, da se Slovenci, katerim so bile prošnje odbite, združijo ter storijo nove korake v dosego pristojnostne pravice.

Z nožem po glavi. — V Marjanu sta se sprla dva moža, ko sta se opila, ter se začela tevsti. Jeden izmed njiju je potegnil nož ter ranil precej nevarno drugega po glavi. Dobil je ranjenec hitro zdravniško pomoč.

Cecla ob Soči proti železniškemu mostu je nevarna, kakor se je pokazalo zlasti lani, ko se je zvrnil voz po srušini do Soče ter sta se bili dve osebi precej poškodovali. Sedaj hočejo zavarovati pot z železno ograjo. Stala bo 500 K. Tako so sklenili v seji goriskega mestnega sveta v ponedeljek.

Samomor ali nesreča? — Pretekli teden smo poročali, da je izginil trgovec Jug z jestvinami v Solkanu. Končno so našli njegovo truplo ob bregu Soče in včeraj so ubogega moža pokopali. Jug je bil zadnji čas nenavadno žalosten. Ali je storil samomor ali po nesreči zašel v Soče, se ne da konstatovati.

Dve nesreči. — 22-letni Jos. Simčič je čakal Podsabotinom, da počne muna. Ker ni počila v času, kot je pričakoval, je stopil bliže pogledat, zakaj ne poče. V tem trenutku pa je počila ter ga močno ranila na levi roki. V goriski bolnišnici so mu odrezali tri prste.

V tovarni v Podgori je čistil 23 letni Jos. Cingerli iz Št. Andreža cilindri. Namesto da bi se bil prijel za varnostno ograjo z eno roko, je pustil prosti obel ter ostal nagujen pri delu. Pri tem je padel v vrteči se cilindri ter ostal takoj mrtev.

Caderousse ga pršeneceno pogleda.
„Živel si od denarja, ki ti ga je dajal Benedetto.“
„Torej da, res je,“ pravi Caderousse; „Benedetto je postal sin velikega gospoda.“
„Toda kako more biti sin velikega gospoda?“
„Nezakonski sin.“
„In kako se imenuje ta veliki gospod?“
„To je grof Monte Cristo, isti, v katerega hiši sva ta hip.“
„Benedetto grofov sin?“ pravi Monte Cristo začudeno.
„Skoro gotovo, kajti grof mu je poiskal očeta, dočim mu vendar daje sam pet tisoč frankov na mesec in mu je zapisal v svoji oporoki pol milijona.“
„Aha!“ pravi abbé, ki prične razumevati. „In kako se Benedetto zdaj imenuje?“
„Andrea Cavalcanti.“
„To je torej oni, ki ga sprejema pri sebi moj prijatelj grof Monte Cristo in se oženi z gospico Danglarsovo?“
„Da.“
„In ti to trpiš, ničvrednež! Ti, ki poznaš njegovo življenje in njegovo sramoto!“
„Ej, zakaj naj bi oviral tovariša, da napravi svojo srečo?“ vpraša Caderousse.
„To je res, ne ti, ampak jaz moram svariti gospoda Danglarsa.“
„Ne storite tega, gospod abbé!“
„In zakaj?“
„Ker bi nama s tem vzeli kruh.“
„Ali misliš, da zato, da vama ničvrednima človekoma ohranimo kruh, postaneš samo hinavec, ampak tudi sokrivec vajinih spletk?“
„Gospod abbé!“ reče Caderousse in stopi še bližje.
„Vse povem.“
„Komu?“
„Gospodu Danglarsu.“

Umrl je v goriski bolnišnici Iv. Mervic iz Št. Mihaela, katerega je pobilo kamenje v kamnolomu. Imel je 27 let.

Napisal na alpski železnici od Celovca do Bistricice bodo dvojezični. Tako je že odredilo železniško ministerstvo. To je seveda popolnoma prav — ali razni nemški listi so radi tega vsi iz sebe.

O te Marijino hčero! — Neka pobožna Marijina hči iz Podgore je šla v nedeljo s procesijo na Sveto goro. Ko se je vrnila z drugimi v Gorico, ai hotela iti domov spat, ampak je šla plesat z nekim fantom, ko se je naplesala, je pa poiskala p. noči svojega prejšnjega ljubčka ter šla — z njim! Zjutraj zgodaj ga je zapustila. Uspeh romanja na Sveto goro!!

Razpis natečaja. — Razpisuje se natečaj za jeden izpraznjen stipendij Codelli-Fahnenfeldove ustanove v znesku 210 kron, kateri se podeli dijaku goriske gimnazije, ki je sin plemenitaša poknežene grofovine Gorisko-Gradišanske.

Prosilci imajo predložiti svoje, v smislu obstoječih zakonov opremljene prošnje pri deželni odboru do 15. julija 1906. — Deželni odbor.

Na skladiščni cesti iz Sempasa na Vogrsko se dela, kakor nam poročajo iz Sempasa, jako zavlačujejo. Premalo je delavcev, vzeti bi jih bilo treba več, da bi se delo pospešilo. Delavcev je na razpolago dosti in tudi denarja ne manjka, zato želijo prizadeti pospešitev n. n. dela za to čisto ter se obračajo do cestnega odbora, da ugodí njihovim željam.

Dva konja sta se splasila v ponedeljek popoldan v ulici Morelli, uprežena v voz. Voznik je skočil z voza, konja sta tekla na Travniki ter zadela pred jezuitsko cerkvijo ob cestni kamen in se ustavila.

Izpred sodnije. — Al. Jesih in V. Fabijan iz Velike Novegore so bili aretovani v Zagraju, ko so hoteli oditi v Italijo ter bi se tako odtegnili naborni dolžnosti. Jesih je obsojen na 1 mesec ostrega zapora, Fabijan pa na 7 dni.

Na 14 dni zapora je obsodila policija v Gorici 10-letno Jožefo Kandu iz Vrtovina, ker je rekla, da se piše Marija Lozar, ko so je radi prostitucije aretirali.

Ker je trpinčil živali, je bil obsojen voznik Stefan Hvalič iz Št. Petra na 3 dni zapora.

Kaj pomenja beseda socializem? — Na predlog francoskega lista „Le Figaro“ so se francoski učenjaki Jules Simon, Pavel Leroy-Beaulieu in Pavel Lafargue v pogledu definicije socializma izjavili nastopno: Socializem je težnja in teorija, ki stremi za tem, da s pomočjo raznih zakonitih prisilnih sredstev ustvarita med vsemi ljudmi kar več možno enakosti tako v posestvu premoženja, kakor tudi v nadlogah.

Zgubljen. — V ponedeljek je zgubil neki voznik od Gorice do Solkana zavoj z raznim železjem v vrednosti 70 kron. Kdor je našel, naj se oglasi pri „Mizarski zadrugi“ v Solkanu ali v našem upravnistvu.

Prve črtnje so videli planinski izletniki v nedeljo v Dornbergu; včeraj smo imeli priliko videti jih iz Prvatin.

Pod voziček pri popravah vodovoda je prišel 11 letni deček M. Moderc iz Kromberga ter si zdrobil nogo. Pripeljali so ga v Gorico k usmiljenim bratom, kjer so mu nogo odrezali. Otroci so se igrali pri vozičku, ki je zdrknil nizdol, odoč nesreča.

Loterijske številke.

5. maja 1906.

Dunaj	27	16	90	86	6
Grac	80	9	83	59	73

Profin
revmatične
bolezni

jedino le s
Zoltánovim mazilom.

Steklenica 2 kroni, več poština.

Se dobiva v vseh lekarnah.
Poštna razposiljatelj: **lekarna Zoltán,**
Budimpešta.

Razgled po svetu.

Državni zbor začne zborovati zopet dne 15. t. m. Baje hočejo soc. demokratje ta dan zopet prirediti dem. trancijo za splošno in jednako volilno pravico s tem, da vzroče generalni štrajk v celi državi.

Ministerski predsednik Hohenlohe sprejema načelnike raznih strank. Dr. Derschatti, dr. Grossu in baronu Schweglu je rekel, da ima nalogo izvesti na vsak način splošno in jednako volilno pravico. Izjavil je, da je iz prepričanja pristaš splošne volilne pravice. Na parlamentarizovanje ministerstva ne misli prej, dokler ne doseže kompromisa v volilni reformi. Izrekel je upanje, da se doseže med Nemci in Čehi kompromis glede volilne reforme. Pri njem so bili potem Ebenhoch, Sylva-Tarouca, Marchet in dr. Šusteršič, Dsieduszycki, Abrahamovič in Dulemba v imenu Poljakov, s katerim je konferiral Hohenlohe 2 uri. Potem je bil pri njem dr. Ploj. Dr. Ferjančič je odšel včeraj na Dunaj, pozvan k ministerskemu predsedniku.

Maloruski poslanec Romanczuk je protestoval pri ministerskem predsedniku, da bi prišlo zvišanje mandatov za Galicijo le Poljakom v prilog. Nato je prišel k ministerskemu predsedniku posl. dr. Ploj, ki je povedal po konferenci o svojih vtisih sledeče: „Dobil sem vtisk, da si princ Hohenlohe na vso moč prizadeva, da izvede volilno reformo in da bo zastavil vse sile, da odstrani množice se za-

preke. Ministerskemu predsedniku sem izjavil lojalno in odkrito, da bomo s svojimi ožjnimi pristasi iz Štajerske vkljub temu, da smo zagovorniki splošne in enake volilne pravice, glasovali za vladno predlogo le tedaj, ako se izvedejo v njej spremembe glede Koroske in Spodnje Štajerske. Koroska mora brezpogojno dobiti dva slovenska mandata. Razdelitev volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem je krivična in posebno se ne more odobriti razdelitev dveh mestnih mandatov, ker se ne sme le za Celje ustanoviti poseben mestni mandat. Princ Hohenlohe je med razgovorom opetovano poudarjal, da je splošna in enaka volilna pravica neobhodno potrebna, ki je ni mogoče več zavlačevati. Vkljub temu se zdi še zelo dvomljivo, ali bo mogoče reformo rešiti parlamentarno. Tudi o parlamentarizovanju ministerstva se je razpravljalo in v tem oziru sem izjavil, da bi za vsak tak slučaj seveda tudi Jugoslovani morali zahtevati primerno zastopstvo v ministrtvu. Iz pogovora sem dobil vtisk, da se princ Hohenlohe ne bavi neposredno s parlamentarizovanjem ministerstva, ker je mnenja, da je treba preje urediti celo vrsto drugih važnih zadev.“

Potem je sprejel ministerski predsednik predsedstvo češkega kluba in člane parlamentarne komisije. Zatrjuje se, da je princ Hohenlohe pripravljen, dovoliti Poljakom 100 mandatov za Galicijo.

Naš cesar odide 20. t. m. v Budimpešto ter ostane tam kake 4 dni.

Nemški cesar pride baje dne 6. junija t. l. na Dunaj ter ostane tam eden ali dva dni. General Moltke bo nekaj dni poprej prisostvoval manevrom pri Brucku. — Vse to v potrditev o trdnosti zveze nemško-avstrijske po konferenci v Algeirasu!

Nadvojvoda Rainer je daroval 20.000 K v ustanovni sklad za podpiranje otrok aktivnih in doslužnih domobranskih častnikov.

Obesil se je v Trstu pri Sv. Mariji Magdalenici G. 25 letni hlevar S. Dandrin. O uzroku samomora ni nič znano.

Boji za splošno in jednako volilno pravico v Lvovu. — V Lvovu so bili 6. t. m. krvavi boji med socialnimi demokrati in med policijo pred Mickiewiczim spomenikom Soc. dem. Daszynski je imel govor, v katerem je rekel: Če ne velja volja Habsburžanov, volja vlade in ljudstva toliko, kakor volja Dzeduszyckega in Abrahamowicza, potem socialisti ne bodo več respektirali zakonov, nego s silo in z očitno revolucijo začeli delati za splošno in enako volilno pravico. Ker je policija demonstrantom konfiscirala rdečo zastavo, je prišlo do velikega izgreva. Mnogo oseb je bilo ranjenih, tako delavcev, kakor redarjev. Daszynski je imel kasneje še drug govor, v katerem je naravnost pozivljval delavce na revolucijo z revolverji in z bombami.

Jezuitje v Trstu. — V Trstu nameravajo jezuitje sezidati si konvent s cerkvijo. V okrožnici, v kateri prosijo podpore, poudarjajo — avstrijski patriotizem.

Radi razjašenja veličanstva so aretirali v Tridentu Laha Spolverinija iz Verone, ki poje v tankajšnjem gledališču.

„Prokleta!“ pravi tat ter skoči z dolgim nožem, ki ga potegne iz telovnika, nad grofa in ga sune v prsi. „Ničesar ne poveš, abbe!“

V največje Caderousseovo začudenje nož ne prebode Buisonijevih prsij, ampak topo zdrzne po njih.

Zajedno izvije grof morilčevino rokam nož, in sicer s tako silo, da ta zarjove vsled bolečine in ga izpusti.

Grof se ne zmeni za nož, ampak stisne s tako silo, da pade morilec z izpahnenno roko na tla.

Monte Cristo stopi s svojo nogo na Caderousseovo glavo in pravi:

„Ne vem, kaj mi brani, da ti ne zdrobim ušepinje, hudelec!“

„Ah milost, milost!“ vzdikne Caderousse.

„Vstani!“ pravi Monte Cristo.

Caderousse uboga.

„Saperlot, kakšno pest imate, gospod abbé!“ pravi Caderousse in drgne pri tem svojo močno poškodovano roko.

„Molči! Bog mi je dal moč, da lahko vkrotim divjo zver kakor si ti. Jaz delam v božjem imenu, pomni to, nesrečnik! Tvojemu življenju prizanašam le zato, ker je to božja volja.“

„O, o,“ zastoka Caderousse bolesto.

„Vzemi to pero in ta papir ter piši, kar ti boden narekoval.“

„Ne znam pisati, gospod abbé.“

„Lažeš! Vzemi pero in piši!“

Caderousse uboga to povelje in piše:

„Gospod! Mladenič, ki zabaja k vam in ste mu namenili roko svoje hčerce, je prejšnji kaznjeneč z galej in je z menoj vred ubežal. On je imel številko 59, jaz 58. Imenoval se je Benedetto, a ni vedel svojega pravega imena, ker ni nikdar poznal svojih starišev.“

„Podpiši se!“ zapove grof.“

„Torej me hočete uničiti?“

„Nesramnež, če bi hotel to, bi te vlekel k prvi straži; sicer je pa skoro gotovo, da se tedaj, ko odide ta listič na določeno mesto, ne boš imel ničesar več bati. Torej podpiši!“

Caderousse uboga.

„Naslov: „Gospodu baronu Danglarsu, bankirju, Chaussée d'Autin.““

Tudi to se zgodi.

Abbé spravi pisemce.

„Zdaj je dobro,“ pravi. „Pojdi!“

„Kako?“

„Kakor si prišel.“

„Skozi okno?“

„No da.“

„Ah, gospod abbé, vi proti meni kaj nameravate.“

„Nesramnež, kaj misliš?“

„Zakaj ne odprete vrat?“

„Zakaj bi po nepotrebnem budil vratarja!“

„Gospod abbé, recite, da počete moje smrti.“

„Jaz hočem to, kar hoče Bog.“

„Toda prisezite mi, da mi nič ne storite, ko bom plezal skozi okno.“

„Strahopetnež!“

„Kaj hočete storiti z menoj?“

„To bi jaz vprašal tebe! Poskušal sem napraviti iz tebe srečnega moža, in postal si morilec.“

„Gospod abbé,“ prosi Caderousse, poskušate še zadnjič.“

„Naj bode,“ pravi grof; „znano ti je, da sem mož, ki ne prelomi dane besede.“

„Da.“

„Če prideš svež in zdrav domov...“

„Česa se imam bati, če me pustite vi, da prosto odidem?“

„Če prideš svež in zdrav domov, zapusti Paris, zapusti Francijo, in dokler ostaneš pošten, ti bom plačeval, majhno pokojnino, kajti če prideš svež in zdrav domov, mislim...“

„Torej?“ vpraša Caderousse trepetaje.

Tatvina v Pulju. — Neznani tatovi so udriji ponoči v prodajalnicu jestvin M. Perasiča v Pulju, prevrtali blagajno ter odnesli iz nje 750 K in nekaj dragocenosti.

Zmaga opozicije na Hrvatskem. — Te dni so se vršile na Hrvatskem volitve v sabor. Od 81 mandatov, kolikor jih šteje sabor, si je priborila opozicija 54, „narodna“, bolje madjaronska stranka, ki je prej gospodovala na Hrvatskem, ima sedaj komaj še 24 mandatov. Prišli so tako na površje možje, ki zares gorijo za napredek Hrvatov ter hočejo odstraniti iz hrvatske domovine vse tlačanje hrvatskega naroda ter jo hočejo dovesti do normalnih odnosov. To so zgodovinski dnevi, polni veselja, ker naznanjajo zarjo boljše bodočnosti, to pa je posledica znane reške resolucije, za katero se je največ trudil hrvatski novinar Fr. Supilo. Takega preobrata se moramo iz srca veseliti, kajti z upadanjem madjaronov upadajo tudi „furtmaši“, vsi veliki sovražniki teptanega hrvatskega naroda!

Umorjen mediciner na Dunaju. — Dne 5. t. m. se je vršil na Dunaju veličasten pogreb umorenjenega srbskega mediciner, Marka Izakoviča, kojega je ustrelil njegov bratranec mediciner Pejič, ker je menil, da ga je ta naznanil dekanatu radi falzificiranega maturitetnega izpričevala. Vsa slovanska društva so bila pri sprevedu. Izakovič je bil znan kot najboljši Jugoslovan, eno leto mu je manjkalo do doktorata, bil je jedinec, oče njegov je eden najbogatejših srbskih veleposestnikov. Mnogo ljudi je že bilo žalostnih, potrlih, toda tako potr kakor je bil oče za vozom, ni bil kmalu kedo. Dva sta ga nosila, da ni padel, in zraven njega je korakal tudi nesrečni oče Pejiča, čegar sin je tudi umrl vsled ran kot samomorilec.

Narodni socialisti v Pragi so obhajali 6. t. m. majnikovo slavnost. V sprevedu so nosili zastavo z napisom: Proč z rdečimi izdajalci! — radi česar je prišlo med njimi in soc. demokrati do pretepa na Václavskem naměstí.

Nova železniška proga. — Budimpeštanski listi javljajo, da bo tekom meseca maja otvorena nova železniška proga od Sarajeva do reke Uvca na meji Srbije in Novopazarskega sandžaka. Važnost te proge obstoji v tem, da bo spajala Sarajevo z Novopazarskim sandžakom.

Volkulja za meso Rim. — Za mesto Rim iščejo živo volkuljo kakor živ simbol za kapital in kakor nadomestilo stare, ki je nedavno poginula. Razpisana je nagrada 5000 lir za tistega, ki jo dobi in dopsolje.

Skandal v nemški knežji rodbini Wrede. — Prišlo se je na sled velikim tatvinam, katere so zagrešili knezi Wrede s tem, da so jemali po raznih hotelih v velikih mestih različne reči, zlatnine, srebrnine itd. V gradu Basedov na Meklenburškem je cel muzej tuje srebrnine. Zaprli so kneza in kneginjo.

Volitve na Francoskem. — Volitve v francoski parlament so končane. Potrebno je 154 ožjih volitev. Iz 11 okrajev še ni znan izid. Protiklerikalna večina je pridobila že sedaj 35 mandatov, izgubila 11. Protiklerikalna večina bo v novem parlamentu mnogo močnejša nego v prejšnjem.

Udeležilo se je volitev sedaj 8,900.000 volilcev, okoli 800.000 več nego leta 1902.

Generalni štrajk je izbruhnil v Torinu v Italiji. Prišlo je do velikih neredov.

Na Ruskem. — Ruski vladni list je priobčil ukaz, s katerim je grof Witte na lastno prošnjo odpuščen in službe kot ministerski predsednik. — Nadalje je vladni list priobčil ukaz, s katerim je tudi Durnovo odpuščen iz službe kot minister notranjih stvari.

S carjevim ukazom je Goremikin imenovan ministerskim predsednikom. — Kakor poroča list „Novoje Vremja“, je bil ministerski predsednik Goremikin 2. t. m. ves dan v Carskem Selu, ter je predložil tamkaj ministersko listo in svoj program. Goremikin je baje stavil za pogoj popolno svobodo delovanja. Novo ministerstvo prične poslovati baje še pred otvoritvijo dume. Njegova prva naloga bo pregled načrta temeljnih zakonov in agrarna reforma.

Prva seja dume bo dne 10. t. m. **Izgube v rusko-japonski vojni.** — Po najnovejših podatkih so izgubili Rusi na mandžurskem bojišču 21.187 podčastnikov in drugih vojakov. Ranjenih je bilo 115.885 mož, pogrešili so jih 37.497 in vjetih je bilo 24.840. V Portarthuru je padlo 10.000 mož in bilo vjetih 27.557. Na Sahalinu znašajo izgube 1500 mož. Častnikov je bilo od čet na kopnem ubitih in ranjenih okrog 4000, a 2000 je bilo vjetih. Torej znašajo izgube na kopnem 245.466 mož. Pomorsčankov je bilo ubitih v Portarthuru 2000 in ranjenih 5000 mož. V Čušimi je bilo ubitih 5000 mož in vjetih 6000. Skupno število izgube pomorskih čet in takih na kopnem znašajo 267.466 mož. Pri tem niso všteti tisti, ki so umrli vsled raznih bolezni in tudi ne tisti, ki so padli v vrstah obmejne straže. Japonci so izgubili vsega skupaj okoli 180.000 mož. Po teh podatkih so izgube na ruski strani za 87.466 mož večje.

Kako dolgo živi človek. — Neki angleški zdravnik, ki se je dlje časa bavil z vprašanjem, kako dolgo da človek živi, je prišel do zanimivih podatkov. Od prebivalstva na zemlji, ki se ga šteje nad 1515 milijonov duš, umira na dan 91.550 ljudi, na uro 3815, na minuto 63, ali po en človek vsako sekundo. Izmed 100.000 ljudi doživlja po eden 100 let, od 500 po eden 90 let, od 100 po eden 60 let.

Otroci — revolucijonarji. — Iz Petrograda poročajo: Trije devetletni učenci so našli za pečjo v učilnici proklamacijske liste na vojaštvo. Takoj so se napravili s temi listi v bližnjo vojašnico in jih razdelili med vojake. Pri tem delu jih je zalotil narednik in jih izročil oblasti. Dečkov niso zaprli, a vse učitelje dotične šole so prijeli.

V Moskvi je vrgel neki oficir pod voz generalnega guvernerja Subatova bombno. Bomba je ubila adjutanta, kotičaja in stražnika. Subatov je ranjen.

Znani anarhist Pietro Dalcagno je umrl v Rimu v sanatoriju Umberta I.

V Jekaterinoslavu se je peljal ruski generalni guverner dne 7. t. m. na kolodvor. 6 napadalcev je streljalo nanj. Guverner je ustreljen, morilci so zbežali.

V sladkorni tovarni v Kolinu je nastal 6. t. m. ogenj, ki je napravil 400.000 K škodo.

Zdravnik obsojen na 35.237 kron zaradi slabega zdravljenja. — Na Dunaju je dobil leta 1902 neki Karol Haas trdovraten luskinast lišaj (psoriasis). Šel je k medicinskemu profesorju Langu, dvornemu svetaiku, da bi ga ozdravil. Prof. dr. Lang mu je svetoval, naj se da zdraviti z Röntgenovimi žarki po docentu dr. Holzknecetu. Pri tem je bil bolnik hudo opečen na hrbtu, bil mesece in mesece v smrtni nevarnosti in še zdaj ni zdrav. Tožil je profesorja Langa in docenta dr. Holzkneceta, da mu morata, ker sta ga krivo zdravila, plačati bolečine in izgubo na zaslužku. Zdaj je bila izrečena sodba. Profesor Lang je oproščen, docent dr. Holzknecht pa obsojen plačati bolniku 30.000 kron za bolečine in 5237 kron za izgubljeni zaslužek.

Milijarderja okradli. — Neznani tatovi so udriji v pisarno milijarderja Leitherja v Čikagu, razbili blagajno ter odnesli vrednostnih papirjev za 100.000 dolarjev.

Inkvizicija.

Napisal Grof Hohenbrooch.

4. Resoluciones morales.

(Dalje.)

Tri sredstva stojijo na razpolaganje inkvizicijskemu sodniku, ako obtožencu ni nič dokazano pa se nanj sumi, in ta so: opravičenje, prisega in mučenje. Od teh je najuspešnejše mučenje. Ker je težko dokazati krivost, naj inkvizitor po potrebi rabi mučenje. En znak, kateri potrjuje kaka priča, zadostuje, da se uporabi mučenje. Višje treba manj in blažje mučiti nego proste.

Ako mučeni ostaja pri oporekanju svojega krivoverstva, more biti radi znakov, ki ga sumničijo, obsojen na težke kazni, n. pr. na galeje. Tudi one, na katere se malo sumi, more inkvizicija obsoditi na galeje, na bivanje itd. V posameznih slučajih more inkvizicija soditi tudi žide in nevernike, ako n. pr. tajijo obstanek božanstva.

5. Inkvizicijska priročna knjiga frančiškanov.

Ta knjiga je bila izdana v 15. stoletju; rabili so jo inkvizitorji, ki so izšli iz frančiškanskega reda.

„V mučilišču, kjer so shranjena vsa mučila, naj obzenka priseže, drže roko na svetem evangeliju, da bo govorila resnico. Preč vsem

naj jej prečastiti oče reče milostno: Ker smo po znakih in po pričah uverjeni o tvoji krivdi, smo odločili, da izvemmo resnico tudi iz tvojih ust. Vprašam te torej.... Priznaj drage volje, ker drugače te prisilimo z mučili, ki so za te pripravljena. Ona odgovarja: Jaz sem rekla resnico.

Vse se mora zabeležiti, kar ona pove, kar dela, njene vzdihne, njene solze, njeno žalovanje, njen krik.

Čestiti oče nadaljuje: Ker si trdovratna, ne koristi, da te obžalujemo. Pozivljem te ponovno, da poveš....

Ona odgovarja: Jaz nimam ničesar povedati.

Tedaj zapove čestiti oče, da jo sledejo ter zvežejo. Med tem jej reče: Opozarjam te, da se to mučenje ne nanaša na tvoja priznanja; za ta boš trpela predpisano kazen, marveč mi hočemo.... Njen odgovor treba zapisati.

Potem ukaže čestiti oče, da obtoženko, ki je gola na mučilo navezana, dvignejo kvišku. Dokler visi, jo pozove, da prizna svoj zločin. Ona reče ali: O moj Bog, to je strašno, jaz umiram, ali pa molči. Vse, kar v času mučenja govori ali dela, se mora vestno zapisati.

Ako ona molči, ukaže čestiti oče, da jo dvignejo še višje. Ona kriči znova: O moj Bog, sveta devica, pomagaj mi! Potem ko je obtoženka nekaj časa visela, ukaže čestiti oče, da jo spuste. More se jej reči, da so jo spustili, ali da se bode mučenje nadaljevalo, kadar se bode zdelo potrebno čestitemu očetu. Potem jo odvedejo nazaj v ječo.

Drugi dan jo je treba zopet pripeljati v mučilišče. Čestiti oče naj jej reče: Ker nismo zadovoljni s tvojimi odgovori, ali vidimo, da vkljub mnogim znakom in pričam nočeš priznati, smo odločili, da te zopet mučimo, to pot pa hujše. Radi tega ti svetujem, da nam poveš.... Ako se izjavi obtoženka tako, kakor poprej, ukaže čestiti oče, da jo zopet golo zvežejo, in vpraša jo še enkrat: Ali hočeš govoriti resnico?

Ako odgovori: Rekla sem jo — tedaj se jo visoko dvigne ter zopet vpraša. Ona bo kričala neprestano: O moj Bog, vi me hočete ubiti! (Konec pride.)

Gospodarstvo.

Jadranska banka. — Dne 6. t. m. je bil prvi občni zbor „Jadranske banke“ v Trstu. Na ta občni zbor je došlo izvanredno veliko število akcionarjev, ki so zastopali 1040 delnic s 104 glasovi. Predsednik g. Anton vitez Vukovič je otvoril občni zbor. Poudarjal je, da je Trst glavna trgovska točka v Avstriji in ena izmed najbolj važnih v celi Evropi ter razložil namen občnega zbora, na katerem naj se „Jadranski banki“ poviša akcijski kapital na potrebam in razmeram potrebno višino. Nato je del besedo g. ravnatelju Antiću, ki je utemeljil potrebo povišanja delniškega kapitala. Iz njegovega poročila posnemamo, da je „Jadranska banka“ od 13. novembra 1905. do 30. aprila 1906. imela okoli 104 milijone kron prometa. Blagajniški prejemi so znašali

„Torej v tem slučaju mislim, da ti je Bog odpustil, in odpustim ti tudi jaz.“

„Kakor resnično sem kristjan,“ zajeclja Caderousse trepetaje, „tako gotovo so vaše besede vzrok, da strahu trepetam.“

„Pojdi!“ pravi grof in mu pokaže na okno.

Caderousse, ki se še ni popolnoma pomiril, gre k oknu in se boječe ozre okoli sebe.

„Zdaj splezaj na tla,“ pravi abbé in prekriža roke.

Caderousse končno uvidi, da se mu od te strani ni bati ničesar, in izgine.

Grof se s svečo v roki približa odprtemu oknu, tako da vsakdo lahko vidi, kako stopi ta mož iz okna in kako drugi sveti za njim.

„Moj Bog, kaj delate, gospod abbé!“ vsklikne Caderousse.

„Če bi prišla mimo patrolja...“

„a ugasne mu svečo.“

Toda šele, ko začuti pod svojimi nogami vrtni pesek, se pomiri popolnoma.

Monte Cristo vstopi zopet v svojo spalnico, se hitro ozre na vrt in na cesto in zagleda najprej Caderousse, ki napravi ovinek okoli vrta in pritrđi svojo vrvasto lestvico na nasprotnem oglu, da bi se vrnil po drugem potu kakor je prišel.

Ozrši se potem na cesto, vidi Monte Cristo, da stoji nočni šetalec baš v kotu, v katerem je plezal Caderousse čez zid.

Počasi plezaje po lestvi, se ta skrbno ozira naokoli, če je cesta prosta, predno zdrsne po drugi strani zidu navzdol.

Nikogar ni videti, nikakega šuma ni slišati.

Ura bije eno.

Caderousse zdrsne počasi navzdol, in sicer z izurjenostjo, ki kaže, da mu taka pota niso tuja.

„Na pomoč!“ zastoka.

Drugi sunek ga zadene v stran, in Caderousse zakliče:

„Morilec!“

Zakotali se po tleh, nasprotnik ga pograbi za lase in ga tretjič sune v prsi.

Caderousse hoče kričati, a njegovim prsim se izvije le zamolklo stokanje, dočim se vlijejo iz njegovih ran trije debeli curki krvi.

Morilec ga natanko opazuje, ga smatra za mrtvega in hitro ubeži.

Komaj ranjenec to opazi, se opre na komolce, in dasi umiraje, zakliče, z nadčloveškim naporom:

„Morilec... jaz umiram... na pomoč, gospod abbé, na pomoč!“

Ta zamolkli klic prodre sence noči. Vrata pri skrivnih stopnicah se odpro, na to vrtna vrata, in Ali in njegov gospod se prikažeta s svetilkami.

VI.

Božji prst.

Caderousse kliče naprej:

„Gospod abbe, na pomoč, na pomoč!...“

„Kaj je?“ vpraša Monte Cristo.

„Na pomoč,“ ponovi Caderousse, „umorjen sem.“

„Tukaj sva, pogum!“

„Ah, končano je! Prepozno prihajata in samo, da bi me gledala, kako bom umiral... Kakšni sunki... koliko krvi...“

In po teh besedah omedli.

Ali in njegov gospod dvigneta ranjenca ter ga odneseta v sobo. Tu ga mora Ali sleči, in Monte Cristo zagleda tri strašne rane.

„Moj Bog,“ pravi, „tvoje maščevanje pride mnogokrat pozno, toda mislim, da je potem le tem popolnejše.“

Ali pogleda svojega gospoda, kakor da ga hoče vprašati, kaj ima zdaj storiti.

„Pojdi h kraljevemu prokuratorju gospodu Villefortu, ki stanuje v predmestju Saint-Honoré, in vrni se z njim semkaj. Med potom lahko zbudiš vratarja, ki naj gre po zdravnika.“

Ali uboga in pusti abbéja samega pri Caderousseu, ki je bil še vedno v nezavesti.

Ko nesrečnež vnovič odpre oči, ga pogleda grof z neke vrste temnim sočutjem, in zdelo se je, da njegove pregibajoče se ustnice šepetajo molitev.

„Zdravnika, gospod abbé, zdravnika,“ vzlihne ranjenec.

„Kmalu bode tukaj,“ odvrne abbé.

„Dobro vem, da mi ne more vrnuti življenja, a morda mi lahko vrne toliko moči, da bom imel čas dati svojo izjavo.“

„O kom?“

„O morilec.“

„Ali ga poznaš?“

„Če ga poznam! Da, poznam ga, bil je Benedetto.“

„Mladi Korz?“

„Da.“

„Tvoj tovariš?“

„Da. Podavši načrt grofove hiše, skoro gotovo v uideji, da umorim grofa in dobi on dedščino, ali da bom umorjen jaz in me bode on prost, je čakal na cesti in me umoril.“

„Poslal sem po zdravnika in po kraljevega prokuratorja zajedno.“

„Prepozno pride, oba prideta prepozno,“ zajeclja Caderousse vedno slabše.

Monte Cristo zapusti sobo ter se vrne čez pet minut s stekleničico v roki.

Steklene oči umirajočega se ta čas ne obrnejo od vrat, skozi katera je instinktivno pričakoval pomoči.

„Poišite, gospod abbé,“ pravi, „hitite; čutim, da se mi vnovič bliža omedlevica.“

Monte Cristo stopi bližje ter vlije na modre ranjenčeve ustnice tri ali štiri kapljice tekočine, ki je bila v steklenici.

(Dalje pride.)

Pojasnilo. *)

Na izjavo, sklenjeno od nekaterih tukajšnjih učiteljev na izrednem občnem zboru „Tolminskega učiteljskega društva“ v Tolminu dne 12. aprila t. l. in priobčeno v cenj. „Soči“ z dne 5. maja t. l. štev. 36, na kratko sledi:

V izjavi stoji črno na belém: „Vse učitelstvo, zbrano na izrednem občnem zboru „Tolminskega učiteljskega društva“ v Tolminu dne 12. aprila 1906. obsoja pisavo lista „Soča“ gledé na neprimerne napade nad posameznimi udi učiteljstva, kateri žalijo obenem ves naš stan.“

Podpisani sem mnenja, da že davno niso dotičniki kaj tako logičnega in resničnega izrekli, kakor je rečeno v zgornji izjavi!! Evo dokaza: Podpisani sem ud učiteljstva. Glavar Prinzig in šol. nadzornik Lasič sta po okraju proti meni agitirala pri zadnjih volitvah v pomoženi okraj. šol. svet. Tudi drugače sta mi skušala škodovati, kar je razvidno iz odprtih pisem. Učiteljstvo v okraju, ne le, da je pustilo svojega uda na cedilu v tem težkem boju, (ki ni le oseben, nego združen s stvarjo in načeli: ponemčevanje, pomanjkljivi računi, pedagogični in moralni grehi, brezpotrebni in draži komisar pri nadzorovanju šolskih stavb, terorizem itd.) nego priskočilo je glavarju in šolskemu nadzorniku na pomoč ter udrihalo in mesarilo v različnih listih v zloglasni ojstri graji z junaškimi podpisi podpisanega uda učiteljstva, ne pomislivši, bode li to žalilo ali ne ves naš stan.

Neprimerno napadati uda učiteljstva, ki vam ni nikoli nič žalega storil in ni delal nikdar sramote svojemu stanu, pričei ste Vi drugi; kaj tarnate sedaj!

Ta Vaša izjava zdi se mi približno enaka glavarjevemu popravku, v katerem je hotel nekaj popraviti, pa ni nič popravil, nego priznal, kar je proti meni storil.

Konečno še jedno: Mogočna birokracija in sovražni nam sistem s pomočjo nekaterih učiteljev v okraju, bi smeli poljubno uda učiteljstva neopravičeno mesariti, a drugih krivcev bi se ne smelo niti opravičeno dotakniti! Ta bi bila pa lepa!

Tolmin, 6. maja 1906.

Andrej Vrtovec.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora
lilijno mlečnato milo
Bergmann & Co, Dresden in Dečín ob Labi
prej Bergmannovo lilijno mlečnato
milo (znamka 2 hribovca) za doseg
nežne polti in odstranitev peg.
Prodaja komad à 80 vin.
= JOSIP ZORNIK V GORICI. =

Razpis natečaja.

V okraju sežanskem se razpisujejo v definitivno nameščenje te-le službe:

1. Mesto višega učitelja na dvorazrednici v Kostanjevici.
2. Mesto učitelja - voditelja na jedno-razrednicah: Branica, Gabrovica, Kazlje, Kobljeglava, Štjak, Štorje.
3. Mesto učitelja na dvorazrednici v Povirju.
4. Mesto učiteljice na trirazrednici v Lokvi.
5. Mesto učiteljice na dvorazrednici v Dutovljah.

Prosilci oziroma prosilke naj vlagajo svoje prošnje, opremljene s pričevali vsposobljenosti in zrelostnega izpita, z dekreti o provizoričnem nameščenju in z domovnico predpisanim potom na c. kr. okrajni šolski svet do 10. junija t. l.

Dohodki so ustanovljeni zakonom od 14. januarja 1906. dež. zak. in ukaz št. 10.

C. kr. okrajni šolski svet

Sežana, 30. aprila 1906.

Za predsednika: **Kante.**

Šapirograf,

najnoveji in najbolji razmnoževalni aparat.

za samostojno in najceneje izdelovanje tiskovin vsake vrste: pisma, okrožnice, note, risarije, načrte, programe, jedilne liste, vabila itd. itd.

100 - 150 čistih izvodov se lahko izdela

v 15 minutah.

Izdeluje toli v črnem kakor tudi v barvotisku.

Navodilo uporabe na razpolago.

Cena: Oblika dopisnice cm 10x15 K 10
» kvart-folio „ 22x33 „ 30

Naročila sprejema:

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

v Gorici, Gosposka ulica št. 7.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovalče nirsberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjleo. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga =
= oljkinega olja
prve vrste

najboljših vr: dk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice
s prodaje na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K -72, -80, -88,
-96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 200.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

C. kr. privilej.

krojaški kroji.

Krojačnica prve vrste za vsaki stan.

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarov, perilo vsake vrste.

Blago na meter po zmernih cenah.

Edina zaloga oprave k uniformam za častnike, uradnike, Sokole, finančne stražnike, orožnike in občinske redarje; za častito duhovščino: ovratnike, mašne kape, cingulum itd.

Dobiva se vse kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. POVERAJ
v Gorici na Travniku.

Pozor!

Podpisani opozarja slavno občinstvo, posebno gg. svilorejce, naj bodo previdni pri reji svilodov ter skrbijo, da imajo prave

zanesljive toplomere

kar obvaruje pred marsikako škodo.

Ako hočete imeti zanesljive in preskušane toplomere, obrnite se do g.

A. Primožič

optik

Gorica - ulica Vetturini št. 3.

Vozni red

krajevne železnice Gorica-Ajdovščina

veljaven od 1. maja 1906. naprej.

Meš. vl.	Meš. vl.	Meš. vl.	km	Postaje	Meš. vl.	Meš. vl.	Meš. vl.
851	853	855			852	854	856
9.10	2.15	7.15	—	odh. Gorica	7.30	1.30	6.20
9.23	2.27	7.27	4	St. Peter pri Gorici	7.19	1.19	6.09
9.36	2.40	7.40	8	Voltjadruga	7.07	1.07	5.54
9.48	2.53	7.53	12	Prvačina	6.53	12.53	5.39
9.58	3.03	8.03	14	Dornberg	6.48	12.48	5.34
10.09	3.13	8.13	16	Batuje	6.38	12.38	5.21
10.21	3.26	8.26	21	Kamuje	6.24	12.24	5.06
10.29	3.34	8.34	23	Dobravlje	6.16	12.16	4.58
10.37	3.41	8.41	25	Sv. Križ-Costa	6.10	12.10	4.52
10.45	3.50	8.50	28	odh. Ajdovščina	6.—	12.—	4.40
Priklaplji:							
7.25	1.15	10.35		odh. Dunaj j. z.	5.35	6.45	9.—
11.29	9.05	5.50		Gradec j. z.	9.51	2.01	4.14
3.18	4.47	12.58		Ljubljana j. z.	2.37	9.45	11.59
6.25	8.55	4.25		Trst j. z.	10.25	4.15	8.85
7.17	10.02	5.30		Nabrežina j. z.	11.42	6.90	7.57
5.50	12.—	5.10		Červinjana j. z.	10.30	6.47	10.40
7.54	10.29	5.49		Tržič j. z.	9.46	3.16	7.29
8.50	1.20	6.19		Kormin j. z.	7.54	3.05	6.50
8.55, 9.07, 11.13, 1.45, 6.29				odh. Gorica	9.03, 7.38	2.15, 2.49	6.52, 6.35

ZAHVALA.

Vsem p. n. vdeležnikom pri pogrebu moje
dobre, nepozabne matere

Terezije Kranjec,
rojene Pintar

izrekam tem potom najsrčnejo zahvalo.

v Kobaridu, 7. maja 1906.

Ivan Kranjec,
baron Mayrjev višji računar,
sin.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Adolf Fey

V GORICI

Via Leoni na voglu Tekališča Frana Josipa
prej na Travniku

Velika zaloga zlatih, srebrnih in kovinskih ur, vseh vrst nazidnih in ur z nihalom, budilk, itd. itd.

Bogata zaloga zlatih in srebrnih dragotin.

Zaloga vseh optičnih predmetov.

Za vsako uro se jamči 1 leto.

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega spola za pletenje na našem stroju. Lahko in hitro delo skozi celo leto na domu. Ni treba nobenih znanostij. Se ne gleda na oddaljenost in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za pletenje Thos. H. Whittick in drug, Rudimpešta, IV. Havas ulica 3-434. — Praga trg sv. Petra 7.-434.

Solnčniki

v največji izbiri po vsaki ceni
so ravnokar dospeli.

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

Največja izbira modercev

vedno zadnje novosti idealnih krojev,
samo pri

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

Krasni okraski za
spomladne in letne obleke
so vže začeli dohajati.

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

Rimske toplice

v Trziču (Montfalcone) na Primorskem

so odprte slavnemu občinstvu

od 1. junija do konec septembra 1906.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMA TIZMU in PROTINU

je liker Godina izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna »Alla Madonna della Salute« pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna »All' Igna«, Via del Farneto 4.

Cena steklenice K 1.40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7.— prosto poštnine.

Žrebanje nepreklicno

17. maja 1906.

Glavni dobitek

kron — 30.000 — kron

Srečke doma cesarice Elizabete

à 1 K

— priporočajo: G. Gentili & Michelstädter, menialnica v Gorici. —

Štev. 239.

Objava.

Naznanja se, da je sklenilo varuštvo deželnega hipotečnega zavoda v seji 20. aprila t. l., da se eskomptujejo zastavna pisma ob ugotovitvi posojil od 1. maja t. l. naprej namesto po 97 1/2% po 98%.

V Gorici, 27. aprila 1906.

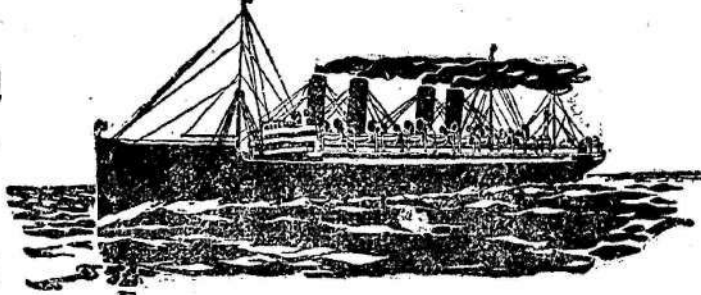
Ravnateljstvo deželnega hipotečnega zavoda.

Vodna moč se prodaja.

Ista se nahaja na potoku Hublju, tik državne ceste ob Vipavski železnici. Združeno je z velikim novim poslopjem, primernim za napravo žag, ali kaj drugega. Zraven je hiša za stanovanje. — Okrog poslopja se nahaja lepo obdelano zemljišče. — Naslov pové upravništvo »Soča«.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki »Severonemškega Lloyd«.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki »KAISER WILHELM II.«, »KRONPRINZ WILHELM« in »KAISER WILHELM der GROSSE«.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobiš v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni »pri Starem Tišerju«.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Posrežba poštena, realna in solidna. Poiskom, namenjen v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudil naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZOR! BERTELLI

Pristno, krasno izdelano
švicarsko vozilo

po neverjetno nizkih cenah je na prodaj
v ulici Bagni št. 10, I.

Prosiva zahtevati listkeli

Največja zaloga vseh stavbark potrebnih, kakor: cement, stavbne nosilje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranilna lid. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štadlnikov po brezprimerno niskih cenah.

Pozor! Eno krono nagrade

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškočjo št. 11.

Edina zaloga
stavbark nosiljev
v Gorici.

Polinkana žica
za vinograde po nizkih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade

izplačava vsakemu, kdor dokazlje s potrđili najnove ameriške blagajne, da je kupil pri nahu za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listkeli

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Šim. št. 2.
filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorilške pluce, potlice itd.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu v (lastni hiši).

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za množična naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Zaščitna znamka: »Sldro«

Liniment. Capsici comp.

Nachmeselk za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blazujoče masilo; cena 80 via., K 1-40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko »Sldro« iz Richterjeve lekarnе, potem se le gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k »slatemu levu« v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.